

Peter Asplund har jobbat på Kabulkontoret sedan 2004 med hiv/aids-frågor. Nu drar han vidare.

För SAK i Kabul i fem år

SAKs arbete med att förebygga spridning av hiv/aids har länge varit synonymt med Peter Asplund. Efter fem år i Afghanistan är det nu dags för Peter att flytta hem, eller hem förresten – i hans nya kapacitet kommer han förvisso att vara stationerad i Sverige men vara en högfrekvent resenär till länder som Sydafrika, Namibia och Sri Lanka.

Text: Markus Håkansson

Jag och Peter stiftade bekanskap med Afghanistan ihop. Det var sommaren 2004 och jag besökte landet för första gången. Peter hade precis anställts på Kabulkontoret och tillsammans med SAKs dåvarande informatör Natasha Brieger gjorde vi en resa norröver och kom i kontakt med SAKs fältarbete för första gången. Med en mage i uppror slet Peter ont på de skumpiga vägarna och han berättar för mig nu när vi träffas på ett fik på Södermalm i Stockholm att han bara varit sjuk en gång under sina år i Afghanistan, den gången. Säkert, tänker jag men tar det ändå inte för otroligt. Han har en sällan skådad energi. En energi som mycket väl kan tänkas frigöra någon sorts substans som har hållit honom kry i alla dessa år, vad vet jag?

Peter Asplund.

Förebyggande arbete

Hiv/aids är idag inte särskilt utbrett i Afghanistan och till de avskräckande rapporter som strömmar in från delar av Afrika är det till synes långt. Men problembilden finns och det är därför SAKs och Peter Asplunds förebyggande arbete mot vidare spridning är så viktigt. Blotta tanken på att viruset skulle få fotfäste i det bitvis så konservativa och traditionella Afghanistan är högst obehaglig. Även i Afghanistan är

Natasha Brieger

Juni 2004. Efter en måltid bestående av te, färsk friterad fisk och naan. Peter tar igen sig i bakgrunden. Med på bilden är också före detta SAK-kollegan Anna Lennartsdotter, en av SAKs före detta bilförare och Markus Håkansson.

högriskgrupperna sprutnarkomaner och prostituerade och får hiv-viruset fäste i någon av dessa grupper är erfarenheten från andra platser att det då inte tar lång tid innan viruset sprider sig även till andra grupper och vidare ut i samhället.

– Det handlar om att förändra attityder och beteenden, säger Peter. Men jag har svårt att se några stora förbättringar under överskådlig framtid. Den problematiska säkerhetsutvecklingen gör att landets sjuk- och hälsovård, trots vissa framsteg de senaste åren, fortfarande är undermålig vilket helt naturligt leder till den akuta vården prioriteras och den preventiva åsidosätts. Allt hänger ihop.

Peter har varit drivande i processen att inom ramen för SAKs hälso-program bygga upp arbetet inom frågor som rör hiv/aids. Eftersom det var bitvis oplöjd mark för SAK tvingades han jobba väldigt självständigt.

– Jag hade ju tidigare arbetet inom samma område i Uganda. Med den erfarenheten började jag successivt bygga upp SAKs hiv/aids-enhet. Jag ville göra det på afghansk vis och låta processen få ta den tid den behövde. Delaktighet är allt, särskilt när det gäl-

ler arbete med känsliga frågor som annars tenderar att bli liggande för att ingen vill ta i dem.

”Behövs inte längre”

Peter kommer inte att ersättas.

– Jag behövs inte längre, säger han och ser glad ut. Jag har varit med att bygga upp något som jag tror och hoppas blir beständigt. Så trots att jag varit ganska drivande i SAKs hiv/aids-arbete så behövs ingen utomstående anställas i mitt ställe. Enheten är *afghaniserad* och det är ju egentligen det vi alla jobbar för, det vill säga att göra oss överflödiga och låta afghanerna själva äga arbetsprocessen.

Parallellt med jobbet har Peter läst franska och pluggat hiv/aids-management på distans vid universitet i Stellenbosch i Sydafrika. Nu börjar Peter jobba för Star for Life, en svensk organisation som arbetar för att bromsa spridningen av hiv/aids i ett antal länder. Han kommer att jobba med Sydafrika, Namibia och Sri Lanka. Peter siktar också på att göra, en enligt honom välbehövlig och efterlängtdad come back i korpenfotbollslaget FC Bromma. Svenska Afghankommittén önskar lycka till och tackar för dessa fem år. •